

EULITA-conferentie 2026 - The Ethics of Justice

2026 EULITA CONFERENCE and GENERAL ASSEMBLY

hosted by AssITIG with the cooperation of CLA,
University Language Centre, University of Bari Aldo Moro
19 - 20 March 2026, Bari, Italy

AssITIG

Verslag en vertegenwoordiging van de BKVT

Brussel, 28 maart 2026

Na Ljubljana vorig jaar vond de Eulita-conferentie dit jaar op 19 en 20 maart plaats in Bari (Italië). De Belgische Kamer van Vertalers en Tolken en haar commissie LinguaJuris waren naar goede gewoonte van de partij.

Met als hoofdthema 'The Ethics of Justice' ging de conferentie dieper in op het begrip ethiek en aanverwante aspecten, waarbij erop werd gewezen dat de vertaler of tolk in een gerechtelijke context weliswaar een boodschap overbrengt, maar zich bewust moet blijven van de uitdagingen die daarbij komen kijken en blijf moet geven van beroepsethiek. Voor wie niet oplet, kan deze beroepsethiek mettertijd afzwakken onder druk van deadlines en de eisen van het beroep.

In dit verband spelen EULITA en de universiteiten een belangrijke rol: EULITA als vereniging die een collectieve stem geeft aan een beroep dat al te vaak in de schaduw blijft, en de universiteiten die zich niet alleen moeten toespitsen op het aanleren van talen en technieken, maar ook moeten werken aan de mentale ontwikkeling en de beroepsethiek.

Toch ontbrak artificiële intelligentie (AI), een thema dat uitgebreid aan bod kwam tijdens de conferentie van 2025, ook nu niet in de debatten. In Bari werd opgeroepen om de afwijzing van AI te overstijgen en AI als een tool te beschouwen die op gelijke voet staat met andere tools, zonder echter een cruciaal principe uit het oog verliezen, namelijk dat de mensenrechten altijd op de eerste plaats moeten komen. De mensenrechten vooropstellen is de enige manier om, los van de gebruikte technieken, de procedurevereisten en vooral de uitoefening van de rechtsmiddelen te waarborgen.

Gelet op de tekortkomingen van artificiële intelligentie, zoals foutieve of misleidende alignment of uitlijning, onterechte veralgemening en taalkundige vervlakking, wordt erop gewezen dat het met automatische vertaling (of vertaling met behulp van AI) niet mogelijk is om een getuigenis 100% correct en integraal weer te geven. De boodschap wordt inhoudelijk overgebracht, maar een aantal vormelijke kenmerken, zoals haperingen, die mogelijk relevant zijn voor de getuigenis gaan verloren. Daardoor stemt de vertaling niet volledig overeen met de oorspronkelijke mededeling, wat nochtans een noodzakelijke voorwaarde is voor een (beëdigde) juridische of gerechtelijke vertaling conform de deontologie. In tegenstelling tot een machine kan een menselijke tolk blijf geven van empathie, de vinger leggen op problemen en zich daaraan aanpassen, trauma's onderkennen.

Het recht, als maatschappelijke praktijk, is erop gericht de mens, relaties, het leven te beschermen. Als de mens vervangen wordt door machines, gaat deze band verloren en wordt de doelstelling van justitie niet meer bereikt. Dankzij de menselijke tolk wordt een persoon die de proceduretaal niet kent volledig bij de debatten betrokken.

Tijdens de conferentie werd ook aandacht besteed aan de vereiste professionaliteit, die neutraliteit en ethiek, onpartijdigheid en vertrouwelijkheid inhoudt. Daarbij wordt in het bijzonder de klemtoon gelegd op de houding van de tolk, die blijf moet geven van discretie en een professionele afstand moet bewaren: het komt erop aan de ethische regels in acht nemen en tegelijkertijd empathisch te blijven. Het

volstaat niet om de taal te kennen. De tolk moet ook inzicht hebben in de gedachtegang, de cultuur, stereotiep taalgebruik en kwaliteiten ontwikkelen zoals onpartijdigheid en neutraliteit.

Aan de hand van concrete voorbeelden waarbij mensen met extreme situaties worden geconfronteerd, probeerden de deelnemers tijdens het debat in de namiddag empathie en emotie van elkaar te onderscheiden. Veel empathie tonen en tegelijkertijd je emoties onder controle weten te houden, is de sleutel tot een professionele houding.

Op vraag van Barbara Rován, voorzitter van het bestuursorgaan van EULITA tot en met de algemene vergadering van dit jaar, stelde Francis Auquier vrijdagochtend de landenfiche voor die de BKVT voor België heeft opgesteld. Hij beschreef ook het kader waarin de beëdigd vertalers en tolken (BVT's) in België werken sinds de wet van 2014 tot oprichting van een nationaal register voor gerechtsdeskundigen en beëdigd vertalers en tolken, die het rechtstreekse resultaat is van het gedegen werk dat de BKVT al decennialang verricht en dat vandaag wordt voortgezet via haar commissie LinguaJuris. Deze landenfiche is terug te vinden op de website van EULITA, op de pagina <https://eulita.eu/country-fact-sheets>.

Met als sprekers:

Concetta CAVALLINI, voorzitter van de CLA, universiteit Aldo Moro van Bari

Barbara ROVAN, voorzitter van EULITA

Catia LATTANZI, voorzitter van AssITIG

Christiane DRIESEN, AIIC

Evangelos DOUMANDIS, VVU

Ivana NEZBEDOVA en Petra KAMENIKOVA, KSTCR

Mira KADRIC, universiteit van Wenen, en Katalin BALOGH, KU Leuven campus Antwerpen

Amal BOUALGA en Tristan DEPRÉ, BBVT-UPTIJ

Michele INCANI, gedelegeerd Europees aanklager EPPO (afwezig, maar van wie de toespraak werd voorgelezen)

Francis AUQUIER, BKVT-CBTI (landenfiche België)

Foto's:

Promouvoir les intérêts des traducteurs et interprètes jurés en Belgique et la qualité de leurs prestations

Behartiging van de belangen en bevordering van de kwaliteit van de prestaties van de beëdigd vertalers en tolken in België

Promouvoir les intérêts des traducteurs et interprètes jurés en Belgique et la qualité de leurs prestations

Behartiging van de belangen en bevordering van de kwaliteit van de prestaties van de beëdigd vertalers en tolken in België

[About us](#) | [Membership](#) | [Archive](#) | [Knowledge base](#)

Search for...

[Contact us](#)

Country fact sheets

What's going on in the world of legal interpreting and translation

[Austria](#)

[Belgium](#)

Belgium

A national register for sworn translators and interpreters is kept by the ministry of Justice. All translators and interpreters who would like to work as official translators and interpreters need to be registered and have a register number. They are sworn.

[Open pdf](#) →

[Czech Republic](#)

Francis Auquier, vertegenwoordiger van de BKVT, op de conferentie en de algemene vergadering van EULITA op 19 en 20 maart 2026 in Bari, Italië

Foto's genomen door: Francis Auquier, Anna Maria Nyaradi-Daube

LINGUAJURIS

Sectorcommissie Beëdigd Vertalers en Tolken (BVT's) van de BKVT

Voor meer informatie: linguajuris@cbiti-bkvt.org